

WoordStudie

Over de betekenis van de woorden Nazaret, Nazarener, Nazoreeër, Nazireeër

De woorden Nazaret, Nazarener, Nazoreeër en Nazireeër lijken erg op elkaar. Wat ze met elkaar te maken hebben, zal in deze WoordStudie blijken.

Lucas 4:34 ('Ach, wat hebben wij met u te maken, Jezus, Nazarener?'); 24:19 ('De dingen betreffende Jezus de Nazarener').

Nazaret

Dit was de stad waar Jozef en Maria woonden, voordat ze getrouwd waren. In Lucas 1:26 is te lezen dat de engel Gabriël door God gezonden werd 'naar een stad in Galilea, Nazaret genaamd, naar een maagd die ondertrouwd was met een man genaamd Jozef, uit het huis van David; en de naam van de maagd was Maria' (zie ook Luc. 2:4, 39, 51). In Matteüs 2:23 zien wij dat het de stad is waar het gezin is gaan wonen na de vlucht naar Egypte: 'En hij (Jozef) kwam en woonde in een stad, Nazaret geheten'. Vandaar dat de menigten in Matteüs 21:11 over de Heer Jezus zeiden: 'Deze is de profeet, Jezus, van Nazaret in Galilea'.

Marcus begint zijn verslag van de doop van Jezus in 1:9 dan ook als volgt: 'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazaret in Galilea'. Zo stond Jezus bekend. Hij was 'Jezus, de Zoon van Jozef, van Nazaret' (Joh. 1:46), of kortweg 'Jezus van Nazaret' (Hand. 10:38). Overigens werd 'Nazaret' soms geschreven als 'Nazara' (zie Matt. 4:13 en Luc. 4:16).

Nazarener

Iemand die in Nazaret woonde, werd een Nazarener genoemd, of een Nazoreeër. Beide woorden betekenen hetzelfde. Vergelijk de woorden: 'Ook u was bij die Nazarener, bij Jezus' (Marc. 14:67), met: '<Ook> deze was met Jezus de Nazoreeër' (Matt. 26:71). De aanduiding 'Jezus de Nazarener' komt voor in Marcus 1:24 ('Wat hebben wij met u te maken, Jezus, Nazarener?'); 10:47 ('Toen hij had gehoord dat het Jezus de Nazarener was'); 16:6 ('U zoekt Jezus de Nazarener, de gekruisigde');

Nazoreeër en Nazireeër

Een interessante plaats is Matteüs 2:23, waar staat: 'En hij (Jozef) kwam en woonde in een stad, Nazaret geheten, opdat vervuld werd wat gesproken is door de profeten dat Hij (Jezus) Nazoreeër zou worden genoemd'. Een moeilijk vers, want welke profeten zeggen dit? Diverse uitleggers zoeken de oplossing door 'Nazoreeër' te beschouwen als een zinspeling op het daarop lijkende Hebreeuwse woord *nezer*, dat 'spruit' betekent en in Jesaja 11:1 voorkomt. Anderen vinden dat de oplossing via de LXX (= de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament) moet worden gevonden, en zien in het woord 'Nazoreeër' een zinspeling op het Hebreeuwse woord 'Nazireeër'. Dat wordt in de LXX in bijv. Richteren 13:5,7; 16:17 weergegeven als '*naziraios*' of '*nazir*'. Het woord 'Nazoreeër' zou dan volgens deze uitleg via associatie de wijze typeren waarop de oudtestamentische profeten over de Messias als *de aan God toegewijde* spreken.

Weer anderen denken dat gerefereerd wordt aan de manier waarop de profeten de Messias als de Verachte presenteren (vgl. Jes. 53:3). 'Nazoreeër' moet dan worden beluisterd als 'verachte'. In Nazaret was namelijk in de tijd van het Nieuwe Testament een Romeins legioen gevestigd, en de inwoners van Nazaret werden daarom vaak minachtend afgeschilderd als mensen die met de vijand heulden. Dat maakt ook de vraag van Natanaël: 'Kan uit Nazaret iets goeds zijn?' (Joh. 1:47), begrijpelijk.

De aanduiding 'Nazoreeër' wordt bijna uitsluitend voor de Heer gebruikt, die aangeduid wordt als 'Jezus de Nazoreeër' in Lucas 18:37; Johannes 18:5,7; 19:19; Handelingen 2:22; 3:6; 4:10; 6:14; 22:8; 26:9. Soms werden Zijn volgelingen aangeduid als 'de sekte der Nazoreeërs' (Hand. 24:5).

Oude Sporen 2013

